

Vývoj na Ukrajině. Vypovědí některé jednotky poslušnost? Politolog Prorok promluvil

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Vyvoj-na-Ukrajine-Vypovedi-nektere-jednotky-poslusnost-Politolog-Prorok-promluvil-750798

16.02.2024 19:19 | Rozhovor

„Vzhledem k omezování materiální podpory Ukrajiny ze strany Západu jsou její požadavky na návrat k hranicím do převratu 2013 spíše zbožným přáním než reálnou možností,“ sdělil ParlamentnímListům.cz jasně a bez příkras politolog Vladimír Prorok. S kolektivem autorů sepsal knihu *Od stability poválečného světa ke globálnímu chaosu současnosti*, která je v elektronické podobě.

Foto: Jan Rychetský

Popisek: Politolog Vladimír Prorok

Donald Trump prohlásil, že USA nebudou bránit před Ruskem členy NATO, kteří nedávají dost na obranu. Jak moc je třeba brát tuto výhrůžku vážně?

Výroky Donalda Trumpa jsou součástí určitého scénáře a zároveň je to PR, respektive forma nátlaku na západní Evropu. USA, které vyhrály soupeření se SSSR v rámci bipolárního modelu mezinárodních vztahů, se následně staly hegemonek v rámci unipolárního modelu. Vývoj nicméně ukázal, že vyhrát studenou válku a být vítězem není totéž. USA žily v iluzi Fukujamovského definitivního vítězství liberalismu opírajícího se o globalizaci.

Nicméně globalizace, jejímž jedním ze znaků je volný pohyb kapitálu, umožnila industrializaci a modernizaci řady států zejména v Asii, které začaly úspěšně konkurovat USA a Západu. Jestliže byl po druhé světové válce podíl USA na světovém HDP asi 50 %, dnes je to podle optimistů zhruba 25 % a

podle pesimistů 18 %. Zdroje se zmenšují a ambice USA zůstat hegemonem zůstávají, přičemž vydávají na zbrojení 18 % státního rozpočtu, což je jeho třetí největší položka. Ve vztahu k HDP je to 3,2 % (4,7 % podle pesimistů). USA vlastně sponzorují obranu členských států NATO, které až na výjimky vynakládaly na obranu méně než ony v rámci NATO požadované 2 % HDP.

Anketa

Má Evropa přejít na válečnou ekonomiku, aby se ubránila Rusku?

Má

5%

Nemá

93%

Nevím / Je mi to jedno

2%

hlasovalo: **14024 lidí**

Klíčovým ekonomickým konkurentem a politickým protivníkem USA je dnes komunistická Čína, se kterou USA soupeří o vliv v Asii, kde je klíčovým spor USA a Číny ohledně budoucnosti Tchaj-wanu. Limitované zdroje neumožňují USA soupeřit s Čínou, podporovat vojensky Ukrajinu a Izrael a sponzorovat ještě bezpečnost Evropy. USA sice potřebují spojence v Evropě, nicméně ne na úkor jejich strategického zájmu. Proto Trump požaduje navýšení vojenských výdajů členských států NATO, čímž řeší dva problémy

– snižuje náklady USA na zajištění vojenské bezpečnosti západní Evropy a zároveň zajišťuje odbyť pro vojenskou produkci USA. Možné stažení USA z Evropy je až krajním řešením v případě nárůstu ekonomických a politickým problému uvnitř země. Trumpovy výroky je nutné vnímat prizmatem jeho osobnosti. Je to podnikatel a hráč pokeru.

Hodně komentátorů rozhovor Truckera Carlsona s ruským prezidentem Vladimírem Putinem odsuzuje jako obludný či bizarní. Stal se ale senzací internetu. Jak se jeví vám?

Hodnocení politické reality je vždy otázkou úhlu pohledu, tedy metodologických východisek a zohledňovaných faktů, které procházejí sítím zájmů. Charakterizovat proto rozhovor jako obludný či bizarní je spíše než otázkou odlišného vnímání reality PRem, snahou shodit jeho význam. Rusko, vzhledem k jeho aktivitám v posledních patnácti letech, kdy začalo vystupovat proti hegemonii USA, je vnímáno jako revizionistický stát, odmítající uzнат svou závislost a podřízenost Západu a jeho pravidlům. Rusko je v daném případě pro mnoho lidí na Západě „enfant terrible“, které je potřeba potrestat, protože je špatným příkladem pro ostatní.

Snaha izolovat Rusko je spojena i s mediálním prostorem. Jde o to, nedat Rusku možnost prezentovat své zájmy a vidění situace. Rozhovor Carlsona s Putinem je prolomení izolace. Díky rozhovoru se širší veřejnost může seznámit s Putinovými názory, které jsou dnes v porovnání s vystoupeními Joe Bidena o něčem. Můžeme s jeho výroky nesouhlasit, můžeme je kritizovat, nicméně je to východisko pro hledání řešení dnešních problémů. Druhou variantou je čekat či přispívat k rozpadu Ruska a riskovat jadernou válku. Pokud chceme deeskalovat konflikt, který může vést k jaderné apokalypse, je vždy důležité pochopit jeho logiku a pozice jednotlivých stran. Jestliže o to některá ze stran nestojí, pak má zpravidla zájem na jeho eskalaci až do vítězného konce.

Rusko má nepochybně specifické vidění některých problémů, nicméně to je stejně legitimní, jako názor jiných. Rozhodovat by měla fakta, a ne mýty spojené s narativy – vyprávěním jakýchsi příběhů. O faktech a jejich významu lze debatovat, v narativy lze jen věřit.

Fotogalerie: - Už dva roky špatné kroky

Kdybyste měl vypíchnout tři nejdůležitější okamžiky, jaké to jsou?

Putin vyjádřil zklamání z chování západních elit po rozpadu SSSR, když konstatoval, že takzvaná pravidla Západu se neopírají o mezinárodní právo a mění se podle situace. Proto je těžké se se Západem dohodnout. Druhý důležitý bod byl dlouhý úvod věnovaný dějinám Ukrajiny, který determinuje jeho vidění možné budoucnosti rusko-ukrajinských vztahů. Třetí bod je pozitivní hodnocení vztahu Ruska a Číny a konstatování, že Čína pro Rusko nepředstavuje hrozbu.

Co lze čekat od nového velitele ukrajinských pozemních sil Oleksandra Syrského?

Syrský se proslavil jako velitel v Debalcevské katastrofě. Proto získal mezi vojáky přezdívku „Generál 200“ (číslo 200 znamená mrtvý, číslo 300 zraněný). Narozdíl od předcházejícího velitele generála Valerije Zalužného, který měl politické ambice a byl kritický k ukrajinskému prezidentovi Volodymyrovi Zelenskému, generál Syrský je podle všeho ochoten dbát příkazů Zelenského a měl by reprezentovat takzvaně nový přístup. Vzhledem k situaci na frontě, zejména v Avdejevce, to může znamenat držet město po vzoru Bachmutu až do fatálního konce.

Handicapem Syrského je to, že se narodil v Rusku, má tam rodiče a ukrajinsky moc neumí. V případě neúspěchu ho ukrajinští radikálové mohou obvinít z toho, že je ruským agentem, a protože ho navrhl prezident Zelenskyj, mohou některé jednotky vypovědět poslušnost. Ne nadarmo v Rusku akcentují ruský původ generála Syrského.

Odhlédneme-li od přání obou bojujících stran na Ukrajině, jak by mohl realisticky vypadat mír, o kterém se stále více hovoří?

Realistický pohled na mír nelze oddělit od analýzy přání bojujících stran. Všichni aktéři dnes hrají vabank, což snižuje pravděpodobnost dosažení míru založeného na kompromisu. Kompromisem mohly být Minské dohody a Istanbulské dohody, které zajišťovaly deeskalaci, byť ve spojení s dílčími ztrátami pro Ukrajinu. Proto je Ukrajina odmítla. Situace se nicméně od té doby změnila v neprospěch Ukrajiny.

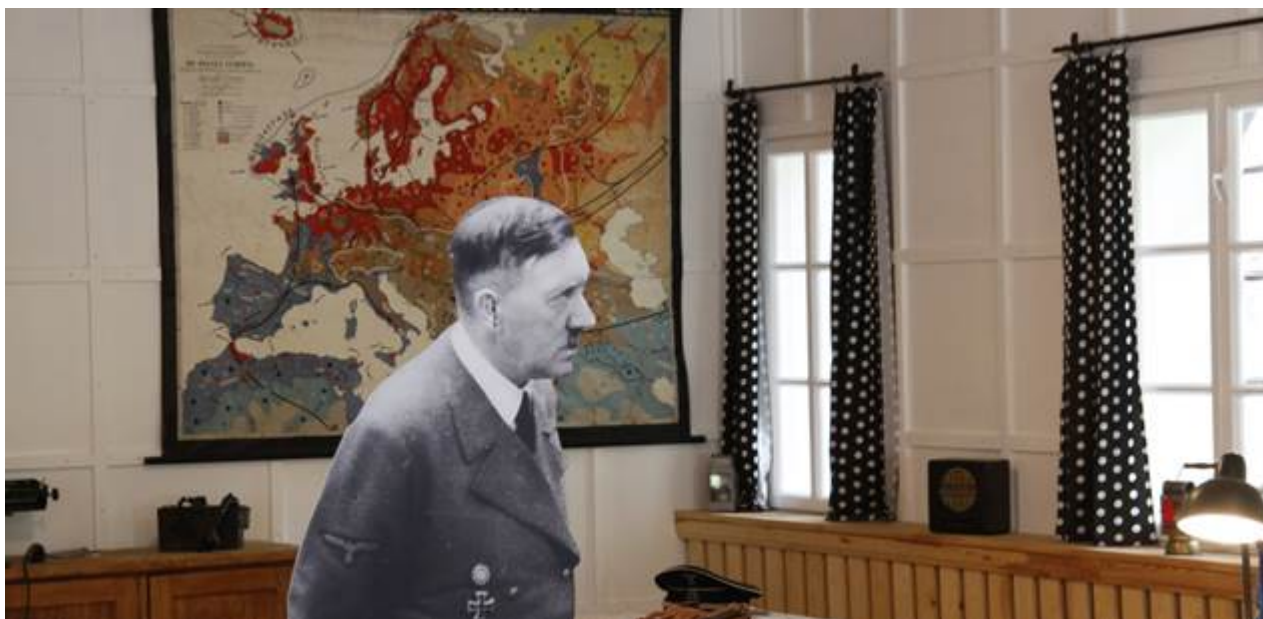

Vzhledem k omezování materiální podpory Ukrajině ze strany Západu jsou její požadavky na návrat k hranicím do převratu 2013 spíše zbožným přáním než reálnou možností. Je pravděpodobné, že Rusko bude usilovat o vytvoření nárazníkového pásma bez vojenské techniky na území Ukrajiny na hranicích s

Ruskem a změnu režimu na Ukrajině. Otázkou pouze je, kde bude probíhat hranice nové Ukrajiny, protože nelze vyloučit vznik nových separatistických republik, podporovaných Ruskem.

V aktuální knize *Od stability poválečného světa ke globálnímu chaosu současnosti*, kterou jste s kolektivem sepsal, začíná tabulka důležitých událostí japonským přepadením severovýchodní Číny v roce 1932. Z globálního hlediska lze říct, že tehdy druhá světová válka začala. Proč je tato událost, což platí ale i o konci války, opomíjena? Nejde mimo jiné o sebezahleděnost a sebestřednost euroatlantické civilizace?

Nesporně to tak lze interpretovat. Nicméně vývoj je nutné vnímat v širším kontextu. Ve vztahu k evropskému bojišti se hovoří o takzvaném appeasementu, pod kterým se chápá politika založená na ústupcích diktátorům a agresorům. Appeasement lze ale interpretovat i jinak. Je to politika obětování některých ve jménu strategických cílů dominantního subjektu. V letech 1938 až 1939 Velká Británie a Francie obětovaly ČSR a Polsko, čímž se Německo dostalo na hranice se Sovětským svazem, který byl vnímán jako klíčový protivník. V *Mein Kampf* Hitler píše, že potenciálním protivníkem expanze Německa je jednak Rusko, a pak přirozeným spojencem je Velká Británie, nebo je protivníkem Británie a pak spojencem může být Rusko. Otázkou tedy bylo, kterou variantu Hitler vybere a appeasement měl Hitlerovi „zjednodušit“ výběr.

Analogická situace byla na Dálném Východě, kde Západ obětoval Čínu, aby se Japonsko dostalo na sovětské hranice. Appeasement v Evropě překryjete zdůrazňováním důležitosti paktu Ribbentrop – Molotov v roce 1939, aniž zmíníte smlouvy s nacistickým Německem uzavřené Polskem roku 1934, Velkou Británií v roce 1938 a Francií roku 1938. Čím to ale přikryjete v Asii?

Jaké je hlavní poučení z druhé světové války a z té studené pro chaotický dnešek?

Anketa

Má zákon omezit držení střelných zbraní?

Má

21%

Nemá

76%

Nevím / Je mi to jedno

3%

hlasovalo: **14395 lidí**

Je na první pohled paradoxem, že se nehledě na zásadní ideologický rozpor mezi SSSR a západním demokratickým blokem obě strany dokázaly ve jménu přežití dohodnout na vzájemně výhodné spolupráci, jak v období druhé světové války, tak i v sedmdesátých letech dvacátého století. Dnes dominuje naopak tendence k eskalaci, a to za situace, kdy neexistuje Sovětský svaz a existují zbraně hromadného ničení.

Současný vývoj je z hlediska konfrontace podobný předdveří první světové války, která měla zajistit pro vítěze přerozdělení světa v jeho prospěch. Vzhledem k tomu, že unipolární model USA nejsou dnes schopny udržet, alternativou se stává multipolarita spojená s vytvořením zóny vlivu klíčových aktérů, tedy USA, Číny, Ruska Indie... Dané soupeření v podmínkách existence zbraní hromadného ničení představuje ohromné riziko, které ale současné elity zjevně podle jejich rétoriky nedoceňují. Jaké je poučení? Vítězství dnes není garantované nikomu a může to nakonec být jen Pyrrhovo vítězství.

Psali jsme:

Trumpovo zrcadlo. Teď jsem zvědavá na opozici, smála se Černochová

„Biden je nebezpečnější než Putin.“ Zaznělo natvrdo a česky. Ale z USA

Ministryně Černochová: Pouze dostatek peněz nám může zajistit bezpečí

Vondra řekl pravdu o USA, Evropě a Rusku. Mnohé zaskočí. Nejde o Trumpa

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

Článek obsahuje štítky

Biden , Putin , Rusko , Ukrajina , válka , Prorok , Syrský

Ukrajina (válka na Ukrajině)

Zprávy z bojiště jsou v reálném čase těžko ověřitelné, ať již pocházejí z jakékoliv strany konfliktu. Obě válčící strany z pochopitelných důvodů mohou vypouštět zcela, nebo částečně nepravdivé (zavádějící) informace.

Redakční obsah PL pojednávající o tomto konfliktu **naleznete na této stránce**.

autor: Jan Rychetský

Mgr. Karel Krejza byl položen dotaz

Svatá pravda

Zahradil napsal toto: „V rámci boje proti ruským dezinformacím se “eurofederalisté” také snaží delegitimizovat a dehonestovat všechny vůči EU kritické hlasy coby “protievropské” a “protizápadní” či dokonce “proruské” narativy a vytěsnit je tak z demokratického diskursu. Nadnárodní byrokracie, média...”

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 24

Uživateli nejlépe hodnocený komentář

A teď něco pro zasmání , ljonT , 16.02.2024 19:47:15

EU, jak jsem se dozvěděl, se chystá uvalit sance na ČLR, protože obchoduje s Ruskem. Tohle je skutečně pro pobavení, ale daleko větší problém bude, až se ČLR rozhodne uvalit sankce na EU.

| 8 | 0

Další články z rubriky

19:19 Vývoj na Ukrajině. Vypovědí některé jednotky poslušnost? Politolog Prorok promluvil

---

„Vzhledem k omezování materiální podpory Ukrajině ze strany Západu jsou její požadavky na návrat k h...

16:30 Rakušan v regionech už nebaví. Vyoral zná důvod poklesu „slávy“

12:05 „To nemůže být náhoda“. Mladý, „drzý“ Svobodný Gregor odhalil pravdu o EU

12:26 „Dva roky lží u konce“. Rajchl po Putinově rozhovoru rozsekl budoucnost Ukrajiny

8:44 Peníze na léčbu rakoviny v EU převedeny na granáty pro Ukrajinu. Stačilo, vzkazuje Konečná

17:23 „Pražáci ještě neví, co zažijí.“ Zemědělci v Praze: Odhaleno už úplně vše